

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Helyben:		Vidéken:	
Egész évre . . . 4 korona	Egész évre 5 K 20 fill.	Egész évre . . . 2 " 60 "	Egész évre . . . 2 " 60 "
Fél évre . . . 2 "	Fél évre . . . 2 " 60 "	Negyed évre 1 " 30 "	Negyed évre 1 " 30 "
Negyed évre . . . 1 "	Negyed évre 1 " 30 "		
Egyes szám ára 12 fillér.			

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 30 fillér. — Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyilttéri közlemények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:

== Pandató-utca 680. szám. ==

Kiadóhivatal:

"Pannonia" könyvkereskedés
Baross-utca 74. szám.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

II. évfolyam

1905. június hó 18.

25-ik szám.

Rejtett utakon.

Mézédes szavakkal, az emberszeretet csábító czégére alatt folyik a harc a társadalomban és a közélet minden vonalán annak a rendszernek és uralomnak a fentartásáért, a mely hamis jelszavakkal és erkölcstelen eszközökkel megmetyelyezte egész köz és társadalmi életünket, megrontotta az emberek lelkét; gondolatvilágát az önzés, haszonlesés, képmutatás és egyéni érdekek hálózatával vonta be.

Nem fegyvercsörtetéssel, nyílt sissakkal, nem őszinte szóval állanak ki a sikra, akik a forumra ígéretekkel félrevezetett, pénzen megvásárolt, s a hatalmi eszközök minden nemével leszorított nép vállain felkapaszkodtak, hanem átkozott raffineriával, sunyi módon, a humanismus álarcza alá bujva ingyen kenyérral és tejjel, a szocialis eszmék megvalósításának hirdetésével akarják tovább folytatni működésüket.

A nagy hangú szavak, a melyek olyan soká áltatták közönségünket megváltoztak. A közönség hiszékenységét most más oldalról veszik körül kedveskedéseikkel azok, a kik önös céljaikon kívül mást soha sem ismertek, akik az eszközök válogatása nélkül csupán egyéni érdekeiket tartják szemük előtt: A kapaszkodók jellemvonásának oly tüneteit látjuk magunk előtt a társadalmi életben épugy, mint a közélet porondján, a melyek a magyar nemzeti társadalom szétbomlásával fenyegetnek bennünket és a hazaszeretet szent érzésének kiirtására vezetnek.

Vajjon mire mutatnak ezek a jelenségek? Egyedül az emberek mind erősebben megnyilatkoznak óhajtó akaraterejének meggyengítésére és a személyi uralom biztosítására.

Hát nem veszik észre, hogy micsoda taktikával kerülgetik ismét a népet s miként törekednek arra, hogy meggyőződésétől eltántorítsák? Az idők változásával hallani a vezetők ajkairól azt a nótát a mely fülbemászó ritmusokban zengi el a jövő nagy álmait s dicsőíti azokat a törekvéseket a melyektől mindenkor távol tartották magukat.

A taktika nagy mesterei csendes furulyaszóval csalogatják a nép még

kihasználatlan rétegeit, az ígéreték bőségszarujából csupa boldogságot zudítanak a közönség fejére, hogy biztosítsák a maguk önző érdekeit.

A kik soha semmi közösséget sem vállaltak a nemzetközi szocialismussal, most uton utfélen, szóval és írásban. a sajtóban mint lelkes jó barátok, szerető testvérek a szocialdemokratákkal rekedtségig ordítják azt a nótát, a mely nem ismeri a hazaszeretet fogalmát, a szülőföldhöz való ragaszkodást és üres képzelődésnek tartja a nemzeti érzés lüktetését.

A megcsökönysödött rendszer „oszlopai“ a kik ránehezettek közéletünk minden életnyilvánulására, a kik erőszakkal, csendőrszuronynyal a hatalmi eszközökkel igyekeztek utját állani a független gondolkodás megnyilatkozásának s a szabadságra való törekvésnek, most versenyre kelnek a szocialdemokratákkal. Mint valami corrott kendőzött bájaival csábítja keblére és tettett szeretkezéssel tárja ki ölelő karjait, az az érdekszövetkezet, a melyik pöffeszkedő göggel hordozta fenn önző gondolatokkal telített fejét.

Ha figyelemmel kísérjük a felszínre vetődő eseményeket, azt látjuk, hogy mind erősebben nyilvánulnak meg ama jelenség tünetei, hogy a szabadkőmívesek és a hazátlanságot hirdető szocialdemokraták közösséget vállalnak az általános emberszeretet csábító jelszavai alatt.

A mi társadalmunkban, a helyi sajtóban is erősen domborodik ki az időknél ez a fordulata s az a törekvés igyekszik előtérbe nyomulni, hogy a népnek eddig még ki nem használt rétegei álljanak annak a célnak szolgálatába, a melynek a humanismus, az emberi jogok biztosítása, a közérdek és közjó hangoztatása, és a hazafiság fitogtatása csak hamis czégére.

Azt látjuk, hogy a szabadkőmívesek, a kik valamikor az igazi emberszeretet szent templomának felépítése céljából vették kezükbe a malteros kanalat, most a huszadik században, mint titkos szövetségesek az egyéni érdekek hálóját tartják kifeszítve és a jezsuiták azon jelszavával folytatják munkájukat: a cél szentesíti az eszközöket. A humanismus ma már nem cél, hanem eszköz, a mellyel megtevesztik a könnyen hívőket.

Csodálatos, hogy mikor a nemzeti érzés lüktetése nyilatkozik meg a magyar társadalom vérkeringésében, ugyanakkor a haza fogalmának tagadásában oly elemek egyesülésének kísérletei mutatkoznak, a mely elemek között a vonzó erőt eddig hasztalan kerestük. Azt hisszük nem csalódunk, hogy míg az egyik elem célja a hatalom megtartására törekszik, addig a másik elem felhasználása csak ennek eszközüül szolgál.

Sajátságos jelenségként áll előtűn, hogy a szocialdemokraták mélyseges hallgatásra kárhoztatják magukat épen abban az irányban, a mely oldalról a legkeményebb elbánásnak voltak kitéve; mint kezes bárányok simulnak meg és arra az oldalra fordulnak lángholó szenvedélyük tüzevel, a hol a szabadság, egyenlőség és testvériség kivívásáért, a nemzet nagyságáért, a magyar társadalom megerősödéséért, a polgárok jólétéért és a nép boldogulásáért folyik a küzdelem. A társadalom ezen munkája ellen szegeznek lándzsájukat.

A míg a szabadkőmívesek a felvilágosodás terjesztésén és a humanismus érvényesítésén munkálkodnak csak rokonszenvet ébreszthetnek, de ha ettől eltérnek s a titokzatosság leple alatt érdekszövetségek törekvéseit segítik elő, akkor a társadalom egészséges kialakulását fenyegetik.

Rendíthetlen hivei vagyunk a szocialis eszmék megvalósítására irányuló mindazon törekvéseknek, a melyek az emberi jogok és nép jólét megteremtését tüzték ki célul, de nem térhetünk ki a bírálat elől, a mikor működésük a magyar ember legszentebb érzelmeit érinti.

Az internacjonalizmusban való nagy szeretkezés célja nem egyéb, mint hogy a kapaszkodók rejtett utakon biztosítsák személyi érdekeiket.

Ugyan nem veszik észre az emberek, hogy még mindig csalogatják, s azokban az őszinteség köpenyében burkolt nagyhangú frázisokban, a humanismus hangoztatásában, a nemzetköziség vörös lobogójának meghordozásában az egyéni érdekek titkos rugói játszák a főszerepet s a kaczer pislantások csak arra való, hogy a közönség lépre menjen.

B. —

Kiszolgáltatva.

Mint a pusztába kiáltott szó hangzik el az a rengeteg panasz, a mely évek óta mind jobban sürgeti városunk piacrendezését. Külső elrendezése sem felel meg a haladó városi élet követelményének és ez is sok panaszra ad okot, régi tervét is képezi a városnak, azonban az egyéni érdekek miatt ez sem tud megvalósulni, és ennél sokkal nagyobb az a panasz, a mi az élelmi piac drágasága miatt hangzik fel. A város lakossága általában a piacon szerzi be élelmi szükségleteit, e tekintetben azonban teljesen ki van szolgáltatva a fogyasztó a legvakmerőbb üzérkedésnek. Ha semmiben nem, de az élelmi piac drágaságával túlhaladjuk az ország valamennyi városát. Komáromba már csak azért sem kívánkozik senki sem, mert itt az élelmi cikkek drágasága miatt képtelen megélni, a rendes viszonyok között is jóval drágább minden mint más városban, a mostani drágasági viszonyok között pedig kétszeresen drága a piac, a mi ép a nehéz és szűk kereseti viszonyok között csaknem elviselhetlen a lakosságra.

Nagyon sokszor foglalkoztunk már a piac rendezésnek e tekintetben való kérdésével, rá mutattunk azokra a vizsás állapotokra, a melyek évek óta uralkodnak nálunk, de egyetlen lépés sem tétetett arra nézve, hogy a város jobb viszonyokat teremtsen. Szó volt arról, hogy a vidéki termelők részére meg kellene könnyíteni a behozatalt a vámok esetleg a helypénzek szabályozásával; ámde ettől tartózkodik a város, mert ez is egyik jövedelmi forrását képezi, a jövedelemre pedig nagy szüksége van a városnak s így mindent kihasznál erre. De hát a vámok leszállításával nem is sokat érünk el, habár ez nagyobb mértékben terelné hozzánk a forgalmat s a vidék termelvénye és élelmi cikkei nagyobb mennyiségben kerülne városunk piacára, mégis ez csak

félrendszer volna, hanem abban kell keresnünk a piac drágaságát, hogy semmiféle szabály sincs arra, hogy az esztelenségig sőt a zsarolásig menő árakat korlátozza és hogy a cikkek a tulajdonképeni általános értékükben bocsáttassanak áruba s hogy a fogyasztó közvetlenül a termelőtől szerezhesse be szükségleteit. Leginkább az idézi elő piacunk drágaságát, hogy az élelmi cikkek nem közvetlenül jutnak a fogyasztóhoz, hanem az elárúsítók keritenek mindent körmeik közé, a fogyasztó kezéből és orra elől viszik el, azután ők uralkodnak a piacon, az árakat úgy szabják meg a hogy nekik tetszik, és egész kartszerűleg üzük mesterségüket; a fogyasztó közönség így egészen az elárúsítókra van utalva s azoknak kénye kedvére kiszolgáltatva. Az elárúsítók működése kihat a termelőkre s már azok árszámításaira is befolyást gyakorol, mert az elárúsító, csak hogy minden cikket a maga körmei közé kaparíthasson nagyobb árt is megad, mint a milyennel a termelő megelégednék a ki a vidékről hozza be cikkeit. A fogyasztó és termelő között az elárúsítók valóságos vámsorompót vonnak, és fogyasztón búsán beszedik a vámot.

Oly sűrűn érkeznek hozzánk élelmi piacunk ebbeli rendezetlensége és drágasága miatt a panaszok, hogy habár már foglalkoztunk e kérdéssel, kénytelenek vagyunk ismételve is visszatérni rá.

A fogyasztó közönség érdekeit leginkább sérti az, hogy a mikor a vidéki termelők cikkeit a városba hozzák, az élelmes kofák már a hidnál lesik és összevásárolnak mindent, vagy ha a vidéki a piacra jut, a csirkét s egyéb dolgot a vásárolni akaró fogyasztó kezéből is kiveszik és megvásárolják, azután jól megborsózt az áron csak tőlük lehet megvenni. Baromfia, tojás, tej turó, vaj csak az elárúsító kezén keresztül jut a fogyasztóhoz. A gazdaasszony hiába iparkodik a piacra, közvetlenül ritkán juthat a kívánt cikkekhez.

A zöldségfélék, daczára, hogy Komáromban a szántóföldeken is nagyban üzük a kerti vetemények termelését, hihetetlenül drágán kerülnek piacra. Hogy csak egy hasonlattal éljünk, a mikor a győri piacon egy liter fejtett zöld borsó 12 fillér, nálunk 28 fillér.

A husnemű és zsír drágaságáról megdöbbenés nélkül nem is lehet beszélni, a szerényebb viszonyok között élő ember a drágaság miatt alig tud hústáplálékhoz jutni s akkor sem kaphat első rendű húst, hanem csak gyengébb minőségűt, azt is a megengedett mértéken túl csonttal megterhelve kapja.

Különös, hogy mindez a hatóság figyelmét és érdeklődését fel nem kelti, pedig hát a közönség megélhetése végre is a hatóság gondoskodásának tárgyát kell, hogy képezze. A város tisztviselői kara nem azért van, hogy tétlenül nézze a rendetlen állapotokat, hanem azért, hogy a közönség érdekeit megvédje és a bajok orvoslási módját megkeresse.

Hogy megnyugtassa a hatóság a közönséget, vajjon a husarak nem túlzottak, módjában volna próbavágatás után megállapítani, hogy a husarak nem-e lépik túl a tisztos polgári haszon határát.

A törvényhatósági bizottság pedig gondoskodjék oly piaci rendszabályok alkotásáról, a melyek a nélkül, hogy a kereskedelem érdekeit sértenék a fogyasztó közönséget is megvédik a kizsákmányolástól.

Siessen hát a hatóság a bajok orvoslására, mert bizony a város drágasága miatt mindenki elkertüli Komáromot, sőt a kit a végzete ide vezetett az is minden áron szabadulni igyekszik onnan, a hol nem lehet megélni, a hol a közönség érdekeivel nem törődik senki s az élet kellemességei helyett csak a közterhek sulya nehezedik a polgárság roskadozó vállaira s naponkint az élet nehézségének keserősége jut osztályrészüli.

„KOMÁROM ÉS VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

A „János vitéz“ Iluskájához.

(PETERDI ETUSKÁNAK.)

Mi tagadás benne? Áma csudás esten
Kedves játékkodra bűvöletbe estem;
Á szívem, a lelkem, úgy megbabonáztad,
Ime szárnya támadt a rimes nőlának.

Nem is vagy földi lény, aranys leányka,
Hazád volt az egek fényes menyországa;
Ott teremhet ilyen kékszemű kis szöke,
Hogy a lelkünk álmát szépen tele szöje.

A mosolyod édes, kedves nevetésed,
Szemed ragyogása maga az igézet.
Élő gyönyörűség zengő, piros ajkad...
Ó minden, ó minden gyönyörűség rajtad!

Te vagy a földiek elfeledt tündére,
Tündökölő csillag holdvilágos éjbe.
Nincs szó, az ég annyi bűbájjal teléztél —
Támad vagy a szelid epedő költészet.

Epédő költészet ott tündöklök, ott van:
Lényed varázsában, édesbús dalodban;
Ze vagy a mezőnek szende ibolyája,
Suttogó erdőnek dalos csalogánya.

Minek nevezelek? minek neveznélek?
Szegényes a szavam — fényes, tiszta lélek.
Á te művészeted: tavasz friss virága,
Az elismerésnek harmata hull rája.

Hulljon, hulldogáljon s éltesse, nevelje
Gyémántos örömben lágyn ringva-rengve.
Pályádon teremjen dúsan babér, pálma...
Szerelemes lelkemnek édes Iluskája.

Tuba Károly.

TIZ ÉV UTÁN.

Irta: Alpari Lajos.

Soha ilyen tarka társaságot nem köszöntött még a vén, potrohos fogadós, mint a minő a mienk volt. Tizenhárom derült arcú férfikora elején álló fiatal ember, tele jókedvvel, tele reményekkel. Volt köztünk prókátor, orvos, tanár, katona, sőt még pap is. Mind régi, jó barátok, egykor kenyeres pajtások, pedig most már akad olyan is, a ki rá sem ismer a másokra. Nagy idő is az a tiz esztendő! Éppen tiz esztendeje, hogy elváltunk egymástól. Mi minden esett meg azóta! A ki még akkor bajusza helyét simitgatta, most Mohamedet igyekszik megszégyeníteni hatalmas szakálával. Négyünknek már családja is van. Itt vannak az asszonyok is. Hogy megváltak! Azokból a bohó bodri-fürtű kis leánykákból, minő csinos, méltóságos tekintetű menyecskék lettek!

— Itt van-e mindenki? — kérdi a hosszuszakálu professzor.

— Egy megint hiányzik! — feleli azonnal a Felvidékről közénk cseppent, tót diákból lett orvos. Szinte várta, hogy kérdezzék. Büszke volt rá, hogy ilyen jól összeretelte a nyáját, mert hát a hosszú tiz év alatt ő tartott bennünket évi denciában.

— Megint hiányzik egy! — mormogta félig hangosan a káplán. Éppen úgy, mint ma tiz éve akkor is hiányzott egy. Akkor is tizenhárman voltunk. Juhász Dani hiányzott.

— Most is ő hiányzik, toldotta meg hamarosan a mi tótunk.

— Megjön ő bizonyosan, hiszen emlékezzetek vissza, akkor is megjött, csak később egy kicsit vélekedik a prókátor.

Ha nem lettek volna annyira elfoglalva a viszontlátás örömeivel, valószínűleg összeretették volna, mint pirul ki Juhász Dani nevének hallatára egy bájós asszonyarc s mint sápadt el egy különben is halvány férfi, az, a ki legtöbbször vitte közülük, mert legkevesebbet tanult.

Én észrevettem mind a kettőn a hirtelen elváltozást. Nem is véletlenül. Szándékosan pillantottam feléjük, várva a hatást, melyet hiányzó társunk emlegetése fog előidézni arcaikon, mert nekem jó emlékező tehetségem van. Nem feledtem még el, hogy miért jött

Színház.

Határozottan nagyobb érdeklődés mellett folytak le a héten a színi előadások, mint az első hetekben, de azért a színügy állandó pártolásáról nem írhatunk, mert egyes esték kevésbé voltak látogatottak. Mezei Béla direktor ugyan azon van, hogy megnyerje a városunk művészetért lelkesedni tudó művelt közönségét és érdeklődését felkeltse a kellemes szórakozást és nemes élvezetet nyújtó színi előadások iránt, de hát, ha ki is bontakozik közönségünk eddigi tartozkodó állásából egyik másik este visszaesik abba, mintha pihenőt akarna tartani.

A pünkösdi ünnepek alatt felbuzdult a közönség s élénk érdeklődést tanúsított az előadások iránt; a kedvelt darabokat szép számú közönség nézte meg.

Nagy érdeklődéssel várta a közönség a héten Keszler Ede és Kápolnai Juliska vendégfellépőit; a művészpár remek játékra előre is gyönyörűséggel töltötte el, de hát a vendégjáték elmaradt, miután Kápolnai Juliska a Nemzeti színházban mutatkozott be a héten s e miatt itteni vendégjátékuk elmaradt; ezért a héten érkeznek meg, a mikor négy darabban lépnek fel, nevezetesen: Himfi dalai, Hamlet, Egyenlőség és II. Rákóczi Ferenc előadásán.

A hét előadásai gördülékenyen folytak le.

Vasárnap június 11-én két előadás volt. Délután népelőadásban „Mikádó” Suliván operetteje ment. Este a „János vitéz” szép összevágó előadásban zsufolt ház előtt került színre. A közönség az egyes szereplőket tüntető elismerésben részesítette.

Hétfőn június 12-én pünkösdi második ünnepén szintén két előadás volt. Délután „a Drótos tót” Lehár bájos zenéjű operettejét adták. Este Milöcker nagy hatásos darabja a „Koldus diák” szép közönség előtt sikerült előadásban került színre.

Kedden június 13-án csaknem telt ház előtt Lukácsi Sándor értékes népszínműve a

„Zsidó honvéd” volt színen. Az előadás szépen és kerekdeden folyt le, csak az kár, hogy kihagyásokkal ment, a mi sokat levon az előadás hatásából, mindazonáltal a közönség kitűnően mulatott, különösen Ferenczi Frigyes (Iczig) kacagató játéka idézett elő derűtséget. Peterdi Etuska (Marsca) kedves játékaival, ügyes és élethű alakításával ért el nagy sikert. A közönség lelkesen meg is tapsolta a kedves színésznőt. Sz. Hervai Erzsi (Eszter) méltán megérdemli a dicséretet. Szabó Ferencz (Dávid) jeles drámai alakítása művészi értékre emelkedett. Hozzá járultak a darab sikeréhez Németh János (Steinberger) Peterdi Sándorné (Anna asszony) Beczkói József (Erlich) Thuri Zoltán (Bhud Zsigmond) s az összes szereplők.

Szerdán, június 14-én Planquette Róbert örök szép zenéjű 3 felvonásos regényes operetteje a „Corneillei harangok” gyér látogatás mellett általában szép előadásban ment. Szilasi Etel (Serpolette) élénk, temperamentumos játék nagy tetszésben részesült, hangja is jól érvényesült. N. Zoltán Ilonka (Germaine) mint mindig, most is pompás volt, éneke kifogástalan. Németh János (Gáspár apó) eleinte nem tudta leküzdeni a nehézséget, a mikor azonban, mint koldus jelent meg szép alakítást mutatott be, kifejezése, mozdulatai élethűséget tüntettek fel. De azt még sem tudjuk elhinni, hogy a rongyos koldusnak — a szerző szerint — ott kell ragyogni az újjain az arany gyűrűnek, a koldus öltözetnek nem lehetnek kiegészítő részei az aranygyűrűk, ez a figyelmes és gondos körültekintés hiányát árulja el. Ágotai Ferencz (A bíró) egészséges humort vitt szerepébe. Baranyai Ferencz (Grenichenx) erőteljes éneke dicséretet érdemel. Szarvasi Jenő (Henry) megjelenése jó volt, ezuttal azonban hangjának erejét tulbecsülte és nem volt biztos annak terjedelmében. Az előadás sikerében azonban a szereplők mindnyájan osztoztak.

Csütörtökön, június 15-én második előadásban nagyon kis közönség előtt került

színre Rákosi Viktor és Malonyai mély hatást keltő drámája az „Elnémult harangok”. Ez a darab ép úgy mint először megérdemelte volna, hogy telt ház nézze meg. Az előadás époly magas művészi színvonalon állott mint az első. Szabó Ferencz és Sz. Hervai Erzsi ezuttal is rászolgáltak a babérira.

Pénteken június 16-án hetedszer „János Vitéz”-t hozta színre a direktor. Az előadás meglehetősen telt ház mellett elég jól folyt, Peterdi Etus és Szilasi Etel egy-egy remek csokrot kaptak.

H i r e k.

József főherceg.

Nagy a mi gyászunk, végtelen a mi szívnünk fájdalma.

Gyászol a magyar nemzet, mély megilletődéssel siratja a legmagyarabb főherceget, a ki örömeiben, bánatában, szenvedései közepette vele együtt érzett, a kihez a magyar lélek szeretetének, tiszteletének, igaz hódolatának kapcsai fűzték; a ki nem csak főherceg volt, hanem nyílt szívű, egyenes lelkű, nemes gondolkodású igazi magyar ember.

József főherceg, a nagy nádor fia ennek a sok viszontagságot és szenvedést átél, sok dicsőséget aratott nemzetnek fia volt.

Ő nincs többé, nemes lelke elköltözött az Urhoz, a nemzetek és népek sorsának intézőjéhez. Szíve megszűnt dobogni és e hó 13-án örök álmra hunyta szemeit.

Mélységes gyászba borult a nemzet. Leirhatlan az a veszteség, a mely a válságos időben a nemzeti érzés fellángolása közben az ő halálával érte.

Ő volt az, a kinek szíve hozzánk legközelebb állott, a kinek demokratikus gondolkodása a magyar nép érzéséből fakadt. Polgára, legelső polgára volt Magyarországnak. Életének egyszerűségével, munkálkodásával a magyar polgár minden erényével tett bizonyosságot arról, hogy igaz fia ennek a nemzetnek.

Ez apáról fiura szálló drága öröksége volt, a melyben bőkezűen részesítette hazáját.

Elhallgatott egy pillanatra, de a tót doktor nagyon kíváncsi volt:

— Mi lett hát belőle?

— Hogy mi lett belőle? — folytatta a prókátor — hát mi lett volna? Elzúllott aztán elment Judiába. — No, akkor mégis csak tizenhárman maradunk, vélekedett a káplán, a ki még mindig azt hitte, hogy meg fog jönni, csak késik egy kicsit, mint ma tíz éve . . .

Az ügyvéd folytatta elbeszélését, mintha nem is hallotta volna a pap közbeszólását.

— Igen gyerekek, elzúllott az istenadta. Kár érte, roppant kár! Képviselő, főispán, miniszter lennék az eszével.

— De hát miért zúllott el? — kérdé a kíváncsi doktor.

— Mondtam már, hogy nem tudott élni.

— Bizonyosan sokat ivott?

— Nem ivott az annyit sem, mint a veréb, de szerelmes volt, vagy mi a manó!

Az asztalfőn ülők színt cseréltek. A szökeahaju asszony fehér lett, a sápadtképi férfi pedig olyan piros, mint a . . . Ezt is csak én láttam, a többi mind a prókátorra bámult.

(Vége köv.)

tíz év előtt oly későn a bucsulakomára Juhász Dani. Akkoriban többen is tudták az okát, de hát azóta sokkal több gondunk volt mindnyájunknak, hogy sem ilyen apró diák-bolondságokra is ráértünk volna visszaemlékezni. De én még sem felejtettem el, hogy miért késett meg? Ott sétált biz ő a kertek alján egy szökeahaju, gerlekacagású, kis leánnyal, a ki oly üdvözülten nézett rá mosolygós kék szemével, mikor megmutatta neki érettségi bizonyítványt. Az egyedüli kitüntetéssel nyert bizonyítványt. Mily édes álmokat szöttek, mily ragyogó légvárakat építettek a jövőről ott a szerelmesen susogó nyárfák alatt. Az ifju úgy állott előtte, mint a mesék hőse, El fog menni, de vissza jön érte, Az a darab papiros, melyet valóságos gyöngédséggel cirógattak mindketten, záloga és talizmánya álmódott boldogságunknak. Ez a pajzs, melylyel a hős előre fog törtetni; előre, előre, föl az első sorba s akkor még a keményszívű papának is meg kell hódolnia előtte. Igen, méltó lesz az, ő nevére el fogja feledtetni, hogy csak egy szegény városi imoknak a fia.

Szerettem volna megkérdezni attól a kipirult, szép asszonytól ott az asztalfőn emlékszik-e még erre nagyságos asszonyom? De minek kérdezzem? Elárulta a pirulása

is, elárulta a férje mogorvasága is, hogy ők is emlékeznek. Sőt a többi dolgokra is nagyon jól emlékeznek. Tán még azt is tudják, hogy hova lett az a bolondos gyerek. Bizonyosan tudják ők, hogy az ma nem jöhet ide, különben ők maradtak volna el. Becsületszóval fogadták ugyan, hogy tíz év múltán együtt üljük meg az érettségi jubileumát, de hát az csak olyan gyerekbecsület, a mi talán nem is kötelez.

Fölhordták az ételt, megeredt a kocintás, a poharazás. Felköszöntőnek sem voltunk hijján. Mindenki ki akart tenni magáért. Ittunk boldog, boldogtalan egészségére. Közben meg felujtottuk a régi, jó idők emlékeit, a diákcsinyeket, elmeséltük a tíz esztendő élményeit, kalandjait, viszontagságait. Így került Juhász Dani megint szóba.

A prókátor kollégája tudott róla egyet-mást. Ők tovább is együtt tanultak. Dani is jogot végzett. — Nagy eszme volt a gyerekeknek, — mesélte elgondolkozva — valóságos zseni. Nem volt párja az egyetemen. A tanárok szinte rajongtak érte. De mégis ostoba volt, nem tudott élni, mert higyjétek el, ez a legnagyobb művészet. Élni tudni, igen élni tudni.

Hetvenkét esztendőre nyuló élete, a munkásságnak, a szakadatlan tevékenységnek és alkotásnak egymást követő sorozatából állott.

A milyen rajongó szeretettel környékezte a magyar nép a főherceget és családját, most a sötét gyász közepette ép oly hálas kegyelettel, mely fájdalommal áll meg a ravatalnál.

Abban a gyászban, a mely az egész országot érte, Komárom városa és hazafiás polgársága is részt vesz. A középületeken és a magán házakon szomoruan hirdetik a veszteséget a gyászlobogók.

A mikor a nagy halott örök nyugalomra tér könnyes szemekkel, szívből fakadó fohász szárnyain száll reményünk a jövőbe, hogy a legmagyarabb főherceg utódjában ugyanolyan drága örökséget hagyott ránk, mint előde.

A nemzet kegyelete legyen állandó és maradandó.

Emlékezte örökkévaló.

— **Személyi hírek.** Szász József városunk országgyűlési képviselője, a pünkösdi ünnepeket városunkba töltötte s több látogatást tett.

Liszky Jenő ministeri tanácsos a pünkösdi ünnepek alatt városunkban időzött.

— **Királyi kitüntetés.** A hivatslos lap pénteki száma közli, hogy a király Beöthy Zsolt budapesti tudományegyetemi rendes tanárt, az Országos Közoktatásügyi Tanácsnál viselt al-elnöki állásától saját kérelmére felmenti és megengedi, hogy neki ez alkalomból kiváló buzgalommal teljesített igen hasznos szolgáltatáért elismerése tudtul adassék.

— **Katonai áthelyezés.** Az itteni 66. gyalogdandár parancsnokát, Dankl Hugó vezérőrmagyot hasonló minőségben a trieszti 16. sz. gyalogdandárhoz helyezték át. — Helyébe a király a Budapesten állomásozó bosnia-hercegovinai 3. számú gyalogezred parancsnokát Schneider Antal ezredest nevezte ki.

— **Megnyitási ünnepély.** A Komáromi Football Klub igen szép sport ünnepély rendezésén fáradozik, ugyanis a régi rácztemető helyén berendezett pályát július 2-án ünnepélyesen fogja megnyitni, a melyen a város hatósága is részt vesz s a felavató beszédet a polgármester fogja mondani. A klub az ünnepélyt diszközgyűléssel nyitja meg. Ezután a fővárosból érkező vendégek fogadása következik. Délután a számadások terjesztettek elő, mely szerint az 1905-ik téli évadban rendezett három szeretetvendégségen befolyt 745 K., kiadás volt 348 K. 16 fill., tiszta maradványként mutatkozik tehát 396 K. 84 fill. — E vendégségeken szerepelt Burghardt Adél, Csetke Béláné, Kurucz Margit, Schmoll Erzsike, Unger Ilona, Velez Beáta urhölgyeknek és Antal Gábor, Csajághy Károly, Dezső László, Fáy István, Kiss Gyula dr., Szilassy Aladár, Szij Ferencz, Vargha Sándor, Vittek Zoltán uraknak, kik szíves és készséges közreműködésükkel az estélyek sikerét nagyban elősegítették, ezuton is hálas köszönetét nyilvánítja a szeretetvendégségek rendező bizottsága nevében: Konkoly Thege Béla elnök, Fülkp Zsigmond jegyző.

— **Szeretetvendégség elszámolása.** A Komáromi Ev. Ref. Ifjusági Egyesület és Protestáns Jótékony Nőegylet által kiküldött szeretetvendégség rendezőbizottsága a közelben tartotta elszámoló ülést a kollégium épület termében. Ez ülésen a számadások terjesztettek elő, mely szerint az 1905-ik téli évadban rendezett három szeretetvendégségen befolyt 745 K., kiadás volt 348 K. 16 fill., tiszta maradványként mutatkozik tehát 396 K. 84 fill. — E vendégségeken szerepelt Burghardt Adél, Csetke Béláné, Kurucz Margit, Schmoll Erzsike, Unger Ilona, Velez Beáta urhölgyeknek és Antal Gábor, Csajághy Károly, Dezső László, Fáy István, Kiss Gyula dr., Szilassy Aladár, Szij Ferencz, Vargha Sándor, Vittek Zoltán uraknak, kik szíves és készséges közreműködésükkel az estélyek sikerét nagyban elősegítették, ezuton is hálas köszönetét nyilvánítja a szeretetvendégségek rendező bizottsága nevében: Konkoly Thege Béla elnök, Fülkp Zsigmond jegyző.

— **A Ref. Ifjusági Egyesület közgyűlése.** A komáromi ev. ref. ifjusági egyesület ma, vasárnap, délelőtt 10 órakor a kollégium épület nagytermében tartja évi rendes közgyűlését. Tárgyai: 1. Elnöki jelentés az 1904-ik évről. 2. Pénztáros illetve a szá-

vizsgáló bizottság jelentése az 1904-ik évről, ezeknek a felmentvény megadása. 3. Költségeloirányzat az 1905. évre. 4. Esetleges indítványok. Ha a közgyűlés ezuttal határozatképtelen lenne, ugy június hó 25-én, d. e. 10 órakor fog megtartatni tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

— **Társasvacsora.** Komárom város függetlenségi választó polgárai és Szász József országgyűlési képviselő tisztelői megragadva az alkalmat, képviselők tiszteletére pünkösdi második napján Szánthó Béla vendéglőjében halvacsorát rendeztek, a melyen igen tekintélyes és szép társaság vett részt. Mintegy nyolcvanvan jelentek meg a vacsorán, a melyen rendkívüli lelkesedés uralkodott. Nagyon természetes, hogy a szebbnél szebb felkészöntők egymást érték. Korén József lelkes felkészöntőben éltette Szász Józsefet, a ki általános tetszés és éljenzés közt mondott sikerült toasztot. Felkészöntőt mondtak Peredi Géza dr. s a lelkes társaság több tagja. A társaság a legbarátságosabb hangulatban az éjféletáni órákig maradt együtt.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyminister Engländer Gyula tatai lakos családi nevének „Erdős“-re kért átváltóztatását megengedte.

— **Vármegyei közigazgatási bizottság.** Komárom vármegye közigazgatási bizottsága Sárközy Aurél főispán elnöklété alatt kedden tartotta meg rendes havi ülését, a melynek fontosabb közérdekű tárgyait leginkább a közigazgatási ágak szakelőadóinak jelentései képezték. Ezek között is, habár szomorú állapotról számol be, legjelentősebb a vármegye tisztifőorvosának, Dr. Farkas Benőnek a közegészségügy állapotáról szóló következő jelentése: „A mult hó közegészségi állapota ugyanis, tekintettel a ragályos betegségeknek nagy mérvű elterjedésére kedvezőtlen volt. Legkisebb terjedelmet nyert a difteritis; összesen 7 eset volt bejelentve, 2 halálozással. Nagyobb mérvű volt a vörheny 22 esettel. Fellépett továbbá a tifusz Tataban 11 esetben. Kutatás tárgyát képezte a „dadi-út“ melletti házban egyidőben előfordult megbetegedések oka; a mikor is kiderült, hogy a jelzet ház lakói vizüket egy birka- és loistálló szomszédságában elhelyezett kútból merítették, melynek vizébe a szennyelzürődése bele jutott. Különös hatósági intézkedés vált szükségessé Tataban az egyik házban, ahol egy kis zugban 4 beteg volt össze zsufolva; 2 beteg elhelyeztetett onnét a községi járványkórházába. Legnagyobb terjedelmet nyert a kanyaró és pedig felmerült: Kishéren 2, Ó-Szőnyött 5, Tata-Tóvároson 18, Bánhidán 9, Baromlakon és Kömlődön 28—28, Dadon 79, Naszvadon 56, Kamoecán 63, és Gútán 851 esetben, ahol 40 halálozással járt. Május havában összesen a megye területén volt 1179 megbetegedés; 50 † halálozással. A gútai járvány nagy terjedelmet nyert az ottani szociális viszonyoknál fogva, melyhez járultak az esőzések folytán kedvezőtlenebbé vált talajviszonyok, a májusi zord idő; főleg pedig azonban azon körülmény, hogy a lakosság jó része a betegség ragályosságát kétségbe vonja, egyáltalán nem hiszi: azzal az okoskodással, hogy „a betegséget az első ember honnét kapta?“ Végeredményében az alaptalan okoskodásnak eredménye az, hogy a hatósági intézkedések nem találkoznak azzal a támogatással, mely azokat a fertőző betegséggel való küzdelemben méltán megilletné. Az előadott nehézségekkel szemben is megállotta helyét a kirendelt hivatalos csekély számú csapat és fáradhatatlanul működött ugy a betegség terjedelmének korlátozásán valamint a gyerekek megmentésén. A halálozási arány nem lépi túl a rendes százalékot sőt azon alul marad. Kétségtelen hogy minden igénynek 2—3 orvos 500—600-ra menő beteggel szemben, meg nem felelhet. A gyermek elvesztése fölötti elkeseredés esetleg a lapokban való támadáshoz fordul; a tárgyilagosságot azonban igazságtalan forrásból vigaszt nem merít.“ — E felett nem bocsát-

kozunk vitába, de a feljajdulást indokoltá teszi a keserűség és fájdalom, mely a szülőket éri. — **A kir. tanfelügyelő** jelentése szerint a járványos betegségek miatt több iskolát be kellett zárni s ezzel az elemi oktatás is akadályt szenvedett. **A közgazdasági** előadó jelentése a termés kilátásokat kedvezőknek mondja. A kapás növények és a takarmányneműek igen jók, a szőlő is biztató. A vármegye adózására vonatkozó pénzügyigazgatói jelentés az ex-lex állapotra vet világot. Ugyanis 125248 k. adóval és 16412 k. illetékekkel kevesebb folyt be most, miut a mult év hasonló időszakában. A vármegye közlekedési utaira nézve az államépítészeti hivatal azt jelenti, hogy a javítások rövid idő alatt megkezdhetnek.

— **A tűzoltó egylet közgyűlése.** A komáromi önkéntes tűzoltó-egylet ma d. e. 10 órakor a városház nagytermében tartja közgyűlését. Tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés a tűzoltó-egylet mult évi működéséről. 2. Az előző évi számadások felülvizsgálata. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. A tisztikar újboli megválasztása ez évre. 5. A választmány újjáalakítása ezen évre. 6. Uj alapszabályok tárgyalása. 7. Szolgálati érmek kiosztása. 8. Indítványok.

— **Elhalasztott közgyűlés.** A komáromi kath. legényegyletnek május hó 14-ére hirdettet rendes évi közgyűlése a tagok kellő számának hiánya miatt megmartható nem volt, miert is e közgyűlés az ismert tárgysorozattal tekintet nélkül a tagok számára június hó 18-án, vasárnap délután 4 órakor lesz megtartva az egyleti helyiségben.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár jövője.** A komáromi kerületi betegsegélyző pénztár ügye, a mely évek óta sokat foglalkoztatta iparosainkat s a melynek viszonyait rendes mederbe terelni máig sem sikerült, legutóbb a győri kereskedelmi és iparkamarát is foglalkoztatta, a mennyiben a komáromi rendőrfőkapitánynak, mint elsőfoku iparhatóságnak, a pénztár feloszlására nézve a város tanácsához tett előterjesztése került a kamara közgyűlése elé. A kamara, miután a pénztár ügyeit rendezni nem tudja a feloszlást kéri a kereskedelmi ministernél. Ez ugyan aligha fog bekövetkezni, mert mint teljesen megbízható forrásból értesülünk a ministeriumnak az a szándéka, hogy a pénztár vezetését önkormányzati jogának megvonásával az első foku iparhatóságra bizza s a tagjárulékok felemelését elrendeli. Ily körülmények között tehát a pénztár oda jut, hogy elveszti autonóm jogát s a tagjárulékok talán még nagyobb arányban, mint azt a pénztár vezetősége tervezte egyszersmindenkorra felemeltetnek, a mi állandóan nehezedik a pénztár tagjaira, mig a pénztár csak egy évre óhajtott a járulék legcsekélyebb emelését. A pénztár tagjai alig hárihatnák el másként az állandó megterhelést magukról, mintha vissza térnek a már megkísérlet módhoz, vagyis elfogadják az esetleg e célból összehívandó rendkívüli közgyűlés az eddig elvetett javaslatot, így azután a minister intézkedése szükségtelen lenne. Sokkal életbe vagóbb e kérdés iparosainkra nézve, semhogy érdemes ne volna felette komolyan gondolkozni. Megemlítjük itt, hogy a kamara a komáromi ipartestület által felállítandó betegsegélyző pénztár alapszabályainak némi módosításokkal jóváhagyását véleményezte.

— **Szövetkezeti közgyűlés.** A Komárom és Vidéke fogyasztási szövetkezet közgyűlését f. hó 25-én délelőtt 11 órakor tartja a Vigadó nagytermében a következő tárgysorozattal: 1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése az 1904. évi üzletéről. Az 1904. évi számadás. 2. Igazgatósági és felügyelő bizottsági tagsági helyek betöltése. 3. Alapszabályok módosítása. 4. Esetleges indítványok.

— **Tűzoltók kongresszusa.** Szegeden augusztus 11—15 között tartja meg a hazai tűzoltóság idei kongresszusát.

— **Kedélyes estély** Tata és Tóváros kereskedő ifjusága e hó 25-én az angolparki vendéglőben a Tata-Tóvárosi Kereskedők és Kereskedő ifjak könyvtára javára táncmulatsággal egybekötött kedélyes estét rendez. Személyjegy 1.20 K. Családjegy 3 K. Az estély tekintve a rendezést, felette érdekesnek ígérkezik. Lesz nagy tűzijáték, lampion korzó, sétahangverseny és tréfás táncz. Azt hisszük, hogy ez estére városunkból is sokan fognak átrándulni.

— **Tanitógyűlés Környén.** A Tata-Kisbérvidéki róm. kath. néptanítók egyesületének „tatai köre június hó 19-én, Környén a róm. kath. népiskolában tartja rendes körülését. Tárgysorozat: 1. Reggel 9 órakor szentmise. 2. 1/2 10 órakor elnöki megnyitó. Tartja: Kábik J. Géza. 3. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. Gyakorlati tanítás hit- és erkölcsstanból, tartja: Mohl Adolf, tatai esperes-plébános. 5. Értekezés „Az évszázó vizsgákról“, tartja: Kisfaludi Mihály, környei igazgató-tanító. 6. Vitatétel az „Iskolai ünnepelvekről“, tartja: Rábai Emil szomódi és Horváth Ignác agostáni tanító. 7. Golgotán, szavalja: Szabó Bertalan dunaalmási tanító. 8. Az orsz. kath. tanítói segély-alap tagsági díjainak befizetése s esetleges indítványok.

— **Új segédjegyzői állások szervezése** ügyében a belügyminiszterhez az utóbbi időben számos kérvény érkezett úgy a vármegyék közönségei és alispánja, valamint a fellettes hatóságok elkerülésével (az 1902. 126.000 számú községi ügyviteli szabályzat 31. §-ában foglaltak eltenére) közvetlenül egyes községek, sőt jegyzők részéről. A belügyminiszter most 46.646/905. számú rendeletében hivatkozik a 26.062. számú körrendeletére, melyben még folyó évi márczius 10-én figyelmeztette a vármegyék közönségét, hogy új segédjegyzői állásoknak államsegélyvel való szervezéséről csak később lehet szó. Az 1904. évi törvényekik mely, mely a községi és körjegyzők fizetését rendezi, úgy intézkedik, hogy az erre a célra rendelkezésre álló államsegélyből mindenek előtt a már rendszeresítve volt jegyzői fizetéseket kell kiegészíteni, nemkülönben a korpótlékokat folyóvá tenni. Ami ezenfelül marad, abból az összegből elsősorban az 1904. évi XXXVI. törvényekik 1. §-ában foglalt rendelkezés végrehajtásának biztosítására több vármegyében új jegyzői állásokat kell rendszeresíteni és csak másodsorban lehet szó új segédjegyzői állások szervezéséről. Hogy erre a célra legvégül mily összeg marad, csak a folyamatba tett tárgyalásoknak az egész ország területét illetőleg való befejezése után lehet megállapítani és csak akkor lehet elhatározni, hogy mely községekben szervezhető új államsegélyvel új segédjegyzői állások.

— **Új cigaretta.** Julius 1-én új cigaretát hoz a dohányjövődéki igazgatóság forgalomba. Az új cigaretta neve „Duna“ lesz és alakjánál fogva valószínűleg nagy keresletnek fog örvendeni. A cigarettának ugyanis hosszú szopókája lesz. Ezt a kedvelt és elegáns formát eddig csak külföldi szivarkáknál használták és most kísérletet fognak tenni vele Magyarországon és Ausztriában is. Jóllehet az új cigaretta darabja csak 2 fillér, mégis igen kellemes ízű.

— **A jegyzői földek vízszabályozási járuléka.** A közigazgatási bíróság nemrégiben tartott ülésén kimondotta, hogy a jegyzők az általuk élvezett községi földek után kirótt árviztársulati járulékot fizetni tartoznak, ha a községgel a hivatalba lépés idején ellenkező megállapodás nem jött létre.

— **A cs. kir. szab. Adria biztosító társulat** az 1904. évi üzleti jelentése és zárszámadásai, melyek folyó évi április hó 26-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazták. Az életbiztosítási osztályban 52,113.581 korona biztosított tőkéről szóló 8875 ajánlat nyújtott be, melyek ellenében 46,007.932 korona biztosított tőkéről állítottak ki kötvények. A biztosítási átlag 1904. december

31-én kerek 295 1/2 millió tőke és 758.052 korona járadékra rugott, minélfogva a tőkebiztosításnál 19,511.076 korona tiszta szaporodás mutatkozik. Életbiztosítási díjakban 12,451.993 korona vételeztetett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életében esedékes tőkék 6,334.142 korona kifizetését igényelték. A kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az idei 100.000 koronát tevő átutalás folytán 1,800.000 koronára emelkedett. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjvételei, a fenti 1,800.00 koronával együtt, 1904. december 31-én 81,752.775 korona 43 fillért tettek ki s a múlt évhez viszonyítva 5,408.662 korona emelkedést mutatnak.

A tüzbiztosítási ágazatban a díjbevétel 21,961.845 korona, a betöréses lopás elleni biztosítási ágazatban 302.809 koronára rugott; ez utóbbi három ágazatban visszbiztosítások címén 10,647.564 koronát s kárakért 17 millió 727.451 koronát és a visszbiztosítók részének levonása után 9,287.382 koronát fizettek ki. A díjbiztosítások díjtartalékai tisztán, az az a visszbiztosítók részének levonása után 337.187 koronával 7,355.815 koronára emelkedett. Az értékpapírok árfolyamának emelkedése folytán előállott többlet az árfolyam ingadozást tartalmazó tartalékra utaltatott át. Az alapszabályszerű levonások után fennmaradó nyereségből részvényenként, úgy mint tavaly, 180 korona osztalék került kifizetésre. A társulat tartalékai 1904. december 31-én — a kártartalékok tekintetbe nem véve — 95 millió koronával többet teszen és pedig: díjtartalék (visszbiztosítók részének levonásával) 81,352.182 korona kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék 1,800.000 korona nyereségtartalék 7,489.914 korona és árfolyam ingadozást tartalmazó 4,414.415 korona. A társulati tisztviselők nyugdíjpénztára és ellátási és takarékpénztára összesen 1 millió 575.515 koronát teszen.

— **A gyanus gombák megvizsgálása.** A belügyminiszter az összes vármegyei törvényhatósághoz körrendeletet intézett, a melyben utal arra, hogy a vizsgálat alá kerülő élelmiszerek közül különös szakképzetséget igényelnek a gombafélék s éppen ezért szükségesnek találta, hogy a gyanus gombafélék vizsgálatának végzésére felkérte Magocsy-Dietz Sándort, az egyetem növénytanai tanszékének tanárát, a ki e feladatra készséggel vállalkozott. A miniszter felhívja most a megyei törvényhatóságokat, hogy minden oly esetben, a mikor az egészségrendőri ügyekben eljáró hatósági közegek gyanus gombafélék megvizsgálását javasolják, a vizsgálandó gombákat küldjék el a magyar kir. tudomány egyetem növénytanai intézetéhez, dr. Magocsy-Dietz Sándor egyetemi tanár címére.

A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg legnagyob kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az hogy a magyarok nyhá igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva, a bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozás ezen betegségre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiközösíteni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnesforrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű bor ital. Háztartások nagy tüvegekben a mohai Ágnesvizet különösen olcsón szerezhetik be.

— **Heti műsor.** Vasárnap d. u. „Zsidó honvéd“, este „János vitéz“. Hétfőn „Hymfi dalai“. Kedden „II. Rákóczi Ferencz“. Szerdán „Egyenlőség“. Csütörtök, Péntek, Szombaton „Baba“, operette újdonság. Hétfőn, Kedden, Szerdán Kesztlerek fellépte.

— **Öngyilkosság.** Károly Ferenczné 83 éves örnagyné folyó hó 13-án öngyilkossági szándékból lúgkőoldatot ivott, súlyos belső sebeivel az emberszszretet közkórházba szállították, hol f. hó 15-én meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Kesztlér Ede** és nejeének e hétről elmaradt vendégszereplése, jövő héten hétfőn „Himfi dalai“, kedden „Rákóczi Ferencz fog-sága“ és szerdán „Egyenlőség“-ben fog megtartani. Közönségünk a legnagyobb érdeklődéssel várja e fellépéseket. Kesztlerné Kápolnai Juliska fővárosi vendégszereplése után, hol oly szép sikerrel járt fellépte. A nemzeti színházi fellépte Kesztlernének okozta ugyanis az e heti vendégszereplés elmaradását. Igazán nagy érdeklődéssel tekintünk e három vendégjáték elé.

— **A Nap.** Példátlan sikerrel egy csapásra hódította meg A Nap a közönséget. Frissége, elevensége, erős, becsületellen-zéki hangja, tiszta demokratikus politikája, merész, kitaró és szenzációs küzdelme az alkotmányos szabadságért és a kormány erőszaka ellen, rovatainak bősége, az egész lap eleganciája és kedvessége teljesen meghódították A Nap számára a közönség szívét. A Nap ezenfelül a legolcsóbb napilap; előfizetési ára negyedévre csak 4 kor., egy hónapra 1 korona 40 fillér. A Nap valamennyi ujság megelőzésével a legkimerítőbb tartalommal már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokba. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeknek nagyrészt dr. Vázsonyi Vitmos országgyűlési képviselő írja. A Nap szerkesztőségének tagjai: Bródy Mihály, Csizmadia Sándor, Csergő Hugó, Cholnoki Viktor, Feld Aurél, Gergely István, Dr. Hajdu Miklós (segédszerkesztő), Hacsak Géza, Holló Márton, Holló Vilmos, Józsa Antal, Kemény Simon, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Dr. Vázsonyi Vilmos. Mutatványszámot készséggel küld A Nap kiadóhivatala: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

— **A „Zenélő Magyarország“** zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XII. évfolyamu 12. füzeté a következő érdekes zeneműújdonságokat közli: I. Sullivan J. D. „Csók dal“ rendkívül poétikus s dallamgazdag angol dalrománca. II. Heidelberg Albert op. 51. „Bnba Gavotte“, — Gavottes des Poupes — bájos zongora művét. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzeté úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműújdonságokat, melyek az év leforgása alatt megjelennek — havyonta kétszer — mindenkor 10—12 oldalon kapiják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 kor., félve (12 füzetre) 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet 60 fillér. Előfizetni a most folyó II. évfolyamokra valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest VIII. József-körút 22/24, hol egyuttal minden zenemű, a legolcsóbban megrendelhető.

Születések:

Abay Jolán, Szekeli József, Kállai Erzsébet, Hadek Erzsébet, Bezbár Mária, Schlesinger János, Agoston György, Varga Erzsébet, Dózsa Béla, Axmann Anna, Rákóczi Mihály, Szám Sándor.

Házasságok:

Zámbó József és Baráth Julia, Mittler Alfréd és Klein Jolán, Piper Ferencz és Bakony Juliánna, Kürthi Gyula és Liphay Anna, Jandraschitz Alajos és Baracska Julia.

Halálozások:

Varga Mária 24 é., gümőkór; Vendég Mihály 65 é., májlob; Szénássy Péter 45 é., elmezavar; Lebanz Erzsébet 64 é., tüdőlob; Löwinger János 71 é., aggkor; Prachter Endre 4 é., görvénykor; Molnár Mária 15 hónapos tüdőlob; Peka István 66 é., tüdő-légdaganat; Károly Ferenczné 88 é., lúgmérgezés.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**
Nyomatta a kiadóhivatalban: **Pannonia** könyvnyomda.

Nyilt-tér.**Nyilt levél Méltóságos Fischer-Colbrie Ágost püspök urhoz!**

Méltóságodnak a sociális cursuson tartott alkoholizmus elleni meggyőző beszédének hatása alatt kifejezést adtam annak, hogy ne maradjunk meg a szónál, hanem óvjuk meg az ifjúságot a borivással járó veszedelmektől. Ennek kapcsán felkértem ft. Kucsera József plébános urat, szüntetné be a legényegyletben fenálló italmérést; és hogy mily botrányoknak válhatik színhelyévé, egy sajnálatos eseményről tettem megemlítést anélkül, hogy a személyt a legkevésbé is szándékom lett volna sérteni. Engem csupán az ügy meriteriuma és az egyletben fenálló abnormis helyzet megvilágítása vezetett.

Kolping szelleme a legényegyletet a temlom előcsarnokának tekintette, hol az ifjúság vallásos és erkölcsi nevelése volt kitűzve. Ezt pedig az alkohol behozatala elő nem mozdítja. Még azt sem sikerült elérnem, hogy legalább vasár-és ünnepnap délután az istentisztelet alkalmával az italkimérés szünteljen. Az a tény pedig, hogy a bor literje 4 fill-el olcsóbb, tüzetli concurentia jellegét viseli magán. Nt. Merva Sámuel ur abbeli ellenérvelését, hogy a bort is a jó Isten teremtette, tehát annak élvezete ellen agítálni bűn volna, részemről nem acceptálom. Bizonyosságom rá Noe esete. Teremtettet ugyan a bor, de nem közművelődési célokra. Méltóságod az ifjúság érdekében tett eme felszólalásomra személyes rectorisoval élt, ami nekem a magyar episcopatus egyik nagynevű tagjától nagyon zokon esett.

Remélni szeretném, hogy a viszonyok ily ismerete mellett felszólalással nem vontam volna magamra Méltóságod indignációját. — Ezek után kérdelem Méltóságodtól: vajjon az ifjúságra nézve nem egyre megy e, ha koresmai avagy egyleti borra tékozolja el keserves keresményét. En minden gondolkodó ember belátására bízom annak eldöntését, vajjon való e egy ifjúsági egyletben bormérés?

Ez ügyből kifolyólag rossz akaratu információk alapján conflictusba kerültem egy általam igen tisztelt iparos társammal. A félreértés tisztázása és személyemet érintő insinuatik indítottak a tényeknek illetően való publicálására.

Maradtam Méltóságodnak
Komárom 1905. jun. hó 14.

hódoló tisztelettel

Bachstädter Alajos

cipész mester és antikoholista, nem csak elméletben, hanem gyakorlatban is.

Nyilatkozat.

Ezennel kijelentem, hogy f. évi máj. 22-én tartott keresztény socialis cursuson a legényegylet volt világi elnöke ellen tett sajnálatos kijelentéssel személyét sérteni nem akartam.

Komárom 1905. jun. 14.

Bachstädter Alajos

Kiadó lakás augustus 1-re, Megye-utca 560. sz. alatti Freisinger-féle házban, mely áll három udvari szobából, konyha-, pincze-, éléskamra- s padlásból, — Ujvárosban pedig 104. házszám alatt több lakás azonnal kiadó. — Bővebb értesítés Pílcz Károlynál Temetősor 405. sz.

"VERITAS" Inform. Részvény-Társaság
Budapest, Andrássy-u. 6. sz.

feltétlenül megbízható információkat ad, személyi, (előlet, jellem stb.) családi és vagyoni viszonyokról. Egy tudakozódás ára K. 4.30

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szén-savas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **MOHAI**

ÁGNES.

forrás mint természetes szén-savas ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha **gyomor-, bél- és légsőhurut**tól szabadulni akarunk.
Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.
Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be.
Dr. Gebhardt.

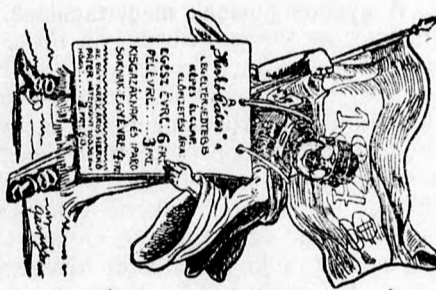
Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.
Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szén-savval telített viznél**, sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Agnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

KEDVELT BORVIZ.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrauga vendéglőben. Főraktár:

ZIEGLER ALBERT urnál,
ugyanitt ingyen kapható az Agnes-forrás díszes kivitelű ismertető füzeté.

Tatai LÓVERSENYEK

1905. június 18-án

Gróf Eszterházy Ferenc pártfogása alatt a Magyar Lovaregylet által rendezve.
Kezdeté délután 3 óra 30 perckor.

Helyárok: I. hely 6 korona
katonatiszteknek 2 " "
II. hely 2 " "
III. " 40 fillér.

Rendes vonat közlekedik Győr—Komárom és Tata között.

	Győr	Komárom	Tata—kert	
indul	2.20	3.17	3.57	érkezik
érkezik	8.25	7.30	6.55	vissza indul

Külön vonat Budapestről (kel. pályaudvarról)

Tatakeretre:
indul Budapestről 1.35, érkezik Tatakeretre 3.50; vissza indul Tata-kert. 7.15, érkezik Budapestre 8.55.

Menetár: Budapest—Tata—Kert és vissza:
I. oszt. 9 kor. 60 fillér, II. oszt. 4 kor. 80 fillér, III. oszt. 3 kor. 20 fillér.

A versenyterén fedett tribünök, totalisateur, boockmacker, zene és vendéglő.

156 féle komáromi képeslap 156

Kapható a „Pannoniá”-ban Baross-u.71.

A miniszteri határozattal hatóságilag engedélyezett.

„ÉRTESÍTŐ” iroda
Budapesten VI. Szondi-u. 28
Eszközöl és közbenjár mindennemű katonai, illetőség, honosítási, házassági, közigazgatási és kölesön ügyekben. — Értésítéssel díjtalanul szolgál, levélbeli megkeresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt építő közönséget, hogy a **ROZMARING-UTCZA 383. SZ. A.**

építési és vállalati irodát

nyitottunk.

Elvállalunk modern lakóházak s más épületek tervezéseinek készítését, új építkezéseket, beton és gép alapozásokat, gyárkérmények falazását, rabisz rendszerű falak és mennyezetek készítését, mindenféle átalakításokat, teraszó és mozaik burkolatok s minden e szakba vágó munkálatokat. Továbbá elvállalunk mindennemű kőfaragó munkákat, siremlékeket a legdíszesebb kivitelű a legegyszerűbbig.

Husz éven át ugy a fővárosban, mint a külföldön szerzett bő tapasztalataink révén képesek vagyunk a legnagyobb igényeknek is megfelelni.

Költség jegyzékkel kívánatra díjmentesen szolgálunk s építési ügyekben szívesen adunk értesítést.

Az igen t. n. é. közönség b. figyelmét és pártfogását kérve vagyunk
kiváló tisztelettel

Komáromi Kálmán építész okl. építőmester és Társa

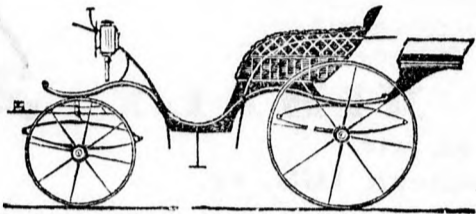
ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy több évi tapasztalataim révén abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy

üzletemet megnagyobbítottam.

A n. é. közönség legpontosabb és leggyorsabb kiszolgálása mint eddig, úgy ezután ezen megnagyobbított üzletemben is legfőbb törekvésemet fogja képezni.

Megnagyobbított üzletem folytán elvállalok bármínemű

a kocsigyártás terén szükséges javításokat illetőleg megrendeléseket a legegyszerűbb munkától a legfinomabbig.

Időközönként különböző mintájú új kocsikat is készítek, a melyekről mindenkor 1 évi jótállást vállalok.

A midőn megköszönöm az irántam eddig is tanusított jóakaratot és bizalmat, felkérem a n. é. közönséget, hogy a jövőben is tüntessen ki b. jóindulatával.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlván

tisztelettel

Kelemen Lajos

kovács és kocsigyártó

Gazda-utca 685. szám.

Jó és olcsó, ideális és egyetlen a Mária Joseph park közelében

Remek kilátás a park, tó, sziget, hid, barlang vizesés stb.-re. Tiszti szállások. Villanyos megállóhely Fácán-utca sarkán.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém Komárom és vidéke m. t. közönségének szíves tudomására hozni, hogy Komáromban, Nádor-utca 155. szám alatt. 1905. évi május hó 1-től kezdve, egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően felszerelt

műszerész üzletet nyitottam

Elvállalok varrógépek bármínemű javítását, kerékpároknak minta szerinti épi eset, telefon berendezéseket, zománczozásokat és nickelzéseket, valamint minden szakmámba vágó dolgokat.

Állandóan nagy raktárt is tartok varrógépek, kerékpárok és mindennemű villanyvilágítási és házi telefon felszerelésekből.

Ugy a fővárosban, valamint a külföldön huzamosabb időn át szerzett tapasztalataim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy t. megrendelésemet mindenkor a legpontosabban, kifogástalanul és gyorsan kielégíthessem.

Amidőn tehát a t. közönség támogatását kérem vagyok

teljes tisztelettel

Albrecht Antal

műszerész.

Schicht-szappan

„szarvas“

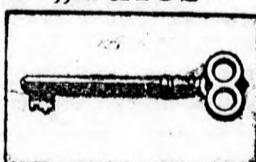
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkedvesebb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!!

Jorgó János órák,

gyári raktár; Wien III. 4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó be- vásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részede teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr.

Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb etapász óra	és feljebb
nikkeltekóban, 3F óra jár. frt. 2.30	
8039. sz. val. ezüst páncél-láncz 11 gr. frt. 2.—	
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű frt. 5.—	
7889. sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cm. magas. frt. 11.50	
7929. sz. jó ébresztő-óra. frt. 1.20	

Szíveskedjék nevemre és házzámomra 75/B gondosan figyelni!

Tanoncok felvétetnek a Pannoniában.

AZ „IMPERIAL“ gummi sérvkötő az egyetlen,

mely szolid ki-
vitelben egyesíti magában az összes sérvkötők etényeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiöv, tofikönnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó. Darabja 5 frt. kétoldalú 10 frt. — Szótküldés bérmentve! — **Kapható a föltalálónál:**

PAPP LÁSZLÓ „Arany Kereszt“ kötszertárában. Budapest, VI. ker.

Andrássy-ut 76. szám.

Ugyanott mindennemű óvszerek különö minőségben 2, 3, 4, és 6 forintért tucatonként kapható.

